

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z 21.12.2021 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, po rozpoznaniu sprawy X U 689/21 powoda - A. W. przeciwko pozwanemu - Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł. o zasiłek chorobowy w związku z odwołaniem od decyzji z 23.07.2021 r. nr sprawy (...), od decyzji z 4.08.2021 r. nr sprawy (...), od decyzji z 7.09.2021 r. nr sprawy (...), oddalił odwołania.

Przedmiotowe rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych:

A. W. był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w (...) spółce z o.o. od 24.11.2020 r. do 22.05.2021 r.

W trakcie zatrudnienia w (...) spółce z o.o. wnioskodawca miał orzeczoną niezdolność do pracy: od 10 do 14.05.2021 r. oraz od 17 do 22.05.2021 r. Za wskazany okres otrzymał wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy z powodu choroby.

Po 22.05.2021 r. wnioskodawca nadal miał wystawiane zaświadczenia o niezdolności do pracy nieprzerwanie do 2.09.2021 r.

Wnioskodawca miał zawartą umowę zlecenie ze Społeczną Akademią (...) w Ł. na okres od 17.10.2020 r. do 28.02.2021 r. i kolejną na okres od 1.03.2021 r. do 30.09.2021 r. W ostatniej umowie wynagrodzenie zostało określone na 100 zł brutto za godzinę zajęć i 20 zł brutto za godzinę dyżuru/konsultacji, zaliczeń i egzaminów.

Umowa zlecenia została zawarta do 30 września – zgodnie ze standardowym drukiem umów zlecenia zawieranymi ze wszystkimi wykładowcami.

Zgodnie ze złożonym przez wnioskodawcę oświadczeniem Społeczna Akademia (...) w Ł. z tytułu zawartych umów zlecenia dokonała jego zgłoszenia od 17.10.2020 r. wyłącznie do ubezpieczenia zdrowotnego.

Na podstawie umów zlecenia zawartych ze Społeczną Akademią (...) w Ł. wnioskodawca realizował zajęcia dydaktyczne.

Zajęcia odbywały się w formie zjazdów co dwa tygodnie. Z uwagi na stan pandemii zajęcia odbywały się na platformie T.. W semestrze letnim 2021 r. były to zajęcia z przedmiotu Informatyzacja transportu, których terminy zostały odpowiednio zaplanowane na:

6-7, 20-21.03.2021 r., 10-11, 24-25.04.2021 r., 15-16, 29-30.05.2021 r., 12-13, 26-27.06.2021 r., 3-4.07.2021 r. – egzamin.

Semestr letni trwał do końca czerwca. Zaliczenia odbywały się podczas ostatniego spotkania zjazdowego w czerwcu 2021 r. W lipcu przeprowadzane są obrony, jednakże z uwagi na stopień magistra wnioskodawca nie uczestniczył w komisjach. W sierpniu i wrześniu ze względu na okres wakacyjny Społeczna Akademia (...) jest zamknięta. Kolejny semestr zimowy rozpoczynał się w październiku.

W okresie orzeczonej niezdolności do pracy wnioskodawca nie realizował żadnych zajęć ze studentami. W związku z otrzymaniem poprzez portal (...) informacji o niezdolności wnioskodawcy do pracy Społeczna Akademia (...) od 21.05.2021 r. nie zlecała mu przeprowadzania kolejnych zajęć.

W czerwcu 2021 r. ze względu na zwolnienie lekarskie wnioskodawcy zajęcia przeprowadzała za niego M. D..

Wnioskodawca był wynagradzany za godziny przepracowane, czyli przeprowadzone zajęcia. Wynagrodzenie wpływało w następnym miesiącu po tym miesiącu, w którym odbyły się zajęcia.

Z tytułu zawartej umowy zlecenie wnioskodawca otrzymywał kwoty ok. 800 zł netto („na rękę”) miesięcznie. Najwyższa kwota wynagrodzenia za miesiąc pracy jaką otrzymał wyniosła 1.000 zł netto. Najniższe wynagrodzenie jakie wnioskodawca otrzymał było to wynagrodzenie za maj 2021 r., czyli miesiąc, w którym zaczął chorować. Była to kwota w wysokości ok. 400 zł netto. Za miesiące od czerwca do września 2021 r. wnioskodawca nie otrzymał żadnego wynagrodzenia.

W maju 2021 r. Społeczna Akademia (...) wypłaciła wnioskodawcy wynagrodzenie za zajęcia przeprowadzone ze studentami w kwietniu.

W czerwcu 2021 r. Społeczna Akademia (...) wypłaciła wnioskodawcy wynagrodzenie za zajęcia przeprowadzone ze studentami 16.05.2021 r.

Sąd Rejonowy ustalił stan faktyczny na podstawie powołanych dokumentów oraz zeznań A. W., dając im wiarę w całości. Sąd I instancji pominął zeznania świadków W. W. i M. D., ponieważ świadkowie ci zostali zgłoszeni na okoliczność przebywania wnioskodawcy na zwolnieniu lekarskim, przyczyn przebywania na zwolnieniu lekarskim, niewykonywania przez wnioskodawcę umowy zlecenia w okresie orzeczonej niezdolności do pracy oraz braku otrzymania wynagrodzenia z tytułu umowy zlecenia w okresie objętym zwolnieniem lekarskim, czyli okoliczności, które zostały już wykazane zeznaniami wnioskodawcy i dowodami z dokumentów, które zresztą były niesporne. Sąd Rejonowy zaznaczył, że przedmiotem sporu nie było to, czy wnioskodawca od 10 do 14.05.2021 r. oraz od 17.05.2021 r. do 2.09.2021 r. miał zasadnie wystawione zaświadczenia lekarskie o niezdolności do pracy, ani to, że w okresie orzeczonej niezdolności do pracy wnioskodawca nie wykonywał pracy zarobkowej i nie otrzymywał wynagrodzenia z tytułu zawartej umowy zlecenia. Zdaniem Sądu słuchanie świadków na okoliczności bezsporne, udowodnione zgodnie z twierdzeniem wnioskodawcy, zmierzałoby jedynie do przedłużenia postępowania.

Sąd Rejonowy stwierdził, że odwołania są niezasadne.

Sąd meriti wskazał, że spór dotyczył tego, czy wnioskodawca w okresie niezdolności do pracy trwającej po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jaki stanowiła umowa o pracę z (...) sp. z o.o. rozwiązana z dniem 22.05.2021 r., kontynuował działalność zarobkową na podstawie umowy zlecenia zawartej ze Społeczną Akademią (...) w Ł. w dniu 1.03.2021 r. i rozwiązanej z dniem 30.09.2021 r., i czy w związku z tym, w myśl art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z 25.06.1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t.j. Dz.U.2014.159), utracił prawo do zasiłku chorobowego za ten okres (okres od 23.05.2021 r. do 2.09.2021 r.).

Sąd Rejonowy wyjaśnił, że zgodnie z art. 6 ust. 1 w/w ustawy, zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego.

Zasiłek chorobowy przysługuje również osobie, która stała się niezdolna do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli niezdolność do pracy trwała bez przerwy co najmniej 30 dni i powstała nie później niż w ciągu 14 dni od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego (art. 7 pkt. 1 ustawy).

Trwanie ubezpieczenia chorobowego jest związane z posiadaniem tytułu ubezpieczenia chorobowego. Zgodnie z art. 3 pkt 1 ustawy zasiłkowej tytułem ubezpieczenia chorobowego jest zatrudnienie lub inna działalność, których podjęcie rodzi obowiązek ubezpieczenia chorobowego lub uprawnienie do objęcia tym ubezpieczeniem na zasadach dobrowolności w rozumieniu przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Zgodnie zaś z art. 13 ust. 1 pkt. 2 ustawy, zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, jak i z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy kontynuuje

działalność zarobkową lub podjęła działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby.

Sąd I instancji wskazał, że zgodnie z art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy, zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, jak i z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy kontynuuje działalność zarobkową lub podjęła działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby. Sąd Rejonowy wyjaśnił, że oznacza to, iż wyłączenie prawa do zasiłku chorobowego na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy dotyczy sytuacji, gdy osoba niezdolna do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego nie podlega żadnemu ubezpieczeniu, natomiast kontynuuje lub podejmuje działalność zarobkową uprawniającą ją do objęcia obowiązkowym lub dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym.

Sąd Rejonowy wskazał, że pojęcie działalności zarobkowej, niezdefiniowane ani na gruncie ustawy zasiłkowej, ani w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych, należy rozumieć szeroko. W sensie rodzajowym wchodzi tu w grę każda praca (działalność) zarobkowa, mogąca stanowić źródło dochodów. Może nią być np. zatrudnienie na podstawie umowy o pracę czy umowy zlecenia lub umowy agencyjnej. Sąd I instancji zaznaczył, że w art. 13 ust. 1 pkt 2 w/ w ustawy, chodzi o tego rodzaju działalność zarobkową, która stanowi tytuł do obowiązkowego lub dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego.

Sąd Rejonowy wyjaśnił, że wykonywanie umowy zlecenia daje podstawę do objęcia dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym, zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. Dz.U z 2021 roku, poz. 423 z późn. zm.). Sąd I instancji stwierdził, że tym samym kontynuacja umowy zlecenia po rozwiązaniu stosunku pracy stanowi negatywną przesłankę przysługiwania zasiłku chorobowego za okres po ustaniu stosunku pracy jako tytułu ubezpieczenia chorobowego, o której mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej. W takiej sytuacji, zdaniem Sądu meriti, niezdolność do pracy nie daje podstaw do przyznania zasiłku chorobowego, pomimo spełnienia warunków z art. 7 ust. 1 i art. 7 ustawy, skoro osoba taka nie skorzystała z możliwości dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego i powstania nowego tytułu ubezpieczenia.

Odnosząc się do argumentów odwołującego o niewykonywaniu umowy zlecenia zawartej z Społeczną Akademią (...) w okresie orzeczonej niezdolności do pracy i nie uzyskaniu z niej w tym okresie żadnego dochodu, Sąd meriti w pierwszej kolejności wskazał, że nieuzyskiwanie dochodu samo w sobie nie wyłącza regulacji art. 13 ust. 2 ustawy zasiłkowej, gdyż przepis ten nie uzależnia wyłączenia prawa do zasiłku chorobowego od osiągnięcia lub nieosiągnięcia dochodu. Po drugie, Sąd Rejonowy stwierdził, że bezspornie wnioskodawca przed powstaniem niezdolności do pracy, czynności przewidziane w umowie zlecenia podejmował i z tego tytułu osiągał dochody w wysokości 800 – 1.000 zł netto miesięcznie. Najniższe wynagrodzenie w kwocie 400 zł wnioskodawca otrzymał za maj 2021 r., czyli miesiąc, w którym zaczął chorować. W efekcie Sąd I instancji stwierdził, że działalność zarobkowa na rzecz zleceniodawcy – w ogóle – była prowadzona, a jej nie wykonywanie po 17.05.2021 r. było spowodowane niezdolnością do pracy spowodowaną chorobą. Według Sądu Rejonowego z uwagi na istnienie innych źródeł dochodów, istniała tym samym podstawa do objęcia wnioskodawcy dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym. Po trzecie, Sąd I instancji zaakcentował, że tym właśnie wyraża się różnica pomiędzy pracą i działalnością zarobkową, że podczas zatrudnienia osoba świadcząca pracę otrzymuje cyklicznie (miesięcznie) stałe i adekwatne wynagrodzenie, które nie zależy od ilości i terminów wykonywanych zadań (czynności) w określonym czasie. Wobec powyższego wykonywanie działalności – umowy zlecenia, trwa od momentu jej rozpoczęcia do chwili jej faktycznego całkowitego zaprzestania. Praca zarobkowa w tym okresie może bowiem charakteryzować się różnym natężeniem i w związku z tym być rozliczana w zależności od potrzeb (zapłata następuje tylko w okresach kiedy konkretne zadania były faktycznie podejmowane). Sąd Rejonowy zaznaczył, że nie oznacza to jednak, iż w okresach mniejszej aktywności wykonującego działalność lub okresach czasowego jej usprawiedliwionego zawieszenia, fakt wykonywania – w ogóle – umowy zlecenia można kwestionować. W prawnym rozumieniu „zaprzestanie działalności” następuje zatem z chwilą jej formalnego zawieszenia lub zakończenia na skutek rozwiązania umowy lub całkowitego zaniechania jej wykonywania.

Faktyczne zaprzestanie prowadzenia działalności wynikającej z umowy zlecenia, które nie zostało spowodowane tymi okolicznościami, nie powoduje więc wyłączenia prowadzącego tę działalność z ubezpieczenia społecznego.

Konkludując Sąd Rejonowy stwierdził brak podstaw do uznania, że odwołujący jest uprawniony do zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia z tytułu zatrudnienia. Sąd I instancji przyjął, że pomimo tego, iż wnioskodawca faktycznie nie podejmował w spornym okresie czynności związanych z wykonywaniem umowy zlecenia – to działalność ta po 22.05.2021 r. była przez niego jednak kontynuowana i w związku z tym istniał tytuł do objęcia wnioskodawcy dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym, czego jednak zaniechał.

W rezultacie powyższych rozważań Sąd meriti stwierdził, że wnioskodawca spełnił kryteria art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej, a tym samym nie nabył prawa do zasiłku chorobowego, wobec czego odwołanie podlega oddaleniu, na podstawie art. 477¹⁴ §1 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku złożył odwołujący, reprezentowany przez adwokata, zaskarżając w całości przedmiotowe orzeczenie, któremu zarzucił naruszenie:

1. przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233 §1 k.p.c. poprzez błędną ocenę zgromadzonego w aktach sprawy materiału dowodowego, która polega na chybnym ustaleniu faktów, że A. W. po dniu 22.05.2021 r. kontynuował wykonywanie obowiązków z tytułu umowy zlecenia zawartej w dniu 1.03.2021 r., w sytuacji gdy po tym czasie tak naprawdę zaprzestał całkowitego wykonywania jakiejkolwiek działalności zawodowej, zaś powyższe uchybienie doprowadziło do oddalenia odwołań,

2. przepisu prawa materialnego, tj. art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z 25.06.1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa poprzez jego zastosowanie skutkujące odmową przyznania wnioskodawcy prawa do zasiłku chorobowego tj. po ustaniu tytułu ubezpieczenia, na skutek błędnego przyjęcia, iż pozostawanie przez wnioskodawcę, po ustaniu tytułu ubezpieczenia, stroną umowy zlecenia, zawartej z innym podmiotem niż pracodawca, przy jednoczesnym braku faktycznego wykonywania tej umowy w okresie niezdolności do pracy i nieosiągania z tego tytułu jakichkolwiek dochodów oznacza kontynuowanie przez A. W. pracy zarobkowej stanowiącej tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym - stanowiące negatywną przesłankę uzyskania prawa do zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia, w sytuacji gdy samo tylko formalne pozostawanie stroną umowy zlecenia nie oznacza kontynuowania działalności zarobkowej, o której mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy i w konsekwencji skutkować winno uchYLENIEM zaskarżonych decyzji ZUS i przyznaniem A. W. prawa do zasiłku chorobowego w okresach od 23.05.2021 r. do 17.06.2021 r., od 18.06.2021 r. do 22.07.2021 r. oraz od 23.07.2021 r. do 2.09.2021 r.

W konkluzji do tak sformułowanych zarzutów apelacyjnych, wnioskodawca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez przyznanie powodowi prawa do zasiłku chorobowego w okresach od 23.05.2021 r. do 17.06.2021 r., od 18.06.2021 r. do 22.07.2021 r. oraz od 23.07.2021 r. do 2.09.2021 r., a także o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, według norm przepisanych za postępowanie przed Sądem I i II instancji.

W odpowiedzi na apelację pozwany organ rentowy wniósł o jej oddalenie.

Na rozprawie apelacyjnej z 4.08.2022 r. pełnomocnik wnioskodawcy poparł apelację, a pełnomocnik ZUS wniósł o jej oddalenie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja, jako pozbawiona uzasadnionych podstaw, podlega oddaleniu.

Orzeczenie Sądu Rejonowego jest prawidłowe i znajduje oparcie zarówno w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, jak i w obowiązujących przepisach prawa.

Sąd Okręgowy w pełni aprobuje ustalenia faktyczne Sądu I instancji i przyjmuje je jako własne, jednocześnie uznając, że nie ma potrzeby powielania ich w tym miejscu (por. np. orzeczenie SN z 10 listopada 1998 r., III CKN 792/98, OSNC 1999/4/83).

Ponadto Sąd II instancji w całości podziela wywody prawne zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, nie znajdując żadnych podstaw do jego zmiany.

Sąd Okręgowy, po samodzielnym zapoznaniu się i przeanalizowaniu całego materiału dowodowego w sprawie oraz pisemnych motywów skarżonego rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego, doszedł do wniosku, że zarzuty apelacyjne sprowadzają się w zasadzie do polemiki z prawidłowym stanowiskiem Sądu I instancji i jako takie nie mogą się ostać.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył prawa wnioskodawcy do zasiłku chorobowego za okres od 23.05.2021 r. do 17.06.2021 r., od 18.06.2021 r. do 22.07.2021 r. oraz od 23.07.2021 r. do 2.09.2021 r.

Sąd Rejonowy trafnie uchwycił, że istota tego sporu sprowadza się do rozstrzygnięcia zagadnienia, czy wnioskodawca w okresie niezdolności do pracy po ustaniu 22.05.2021 r. stosunku pracy jako tytułu ubezpieczenia chorobowego, kontynuował działalność zarobkową, w związku z czym w myśl art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jednolity Dz.U.2021 r., poz. 1133) utracił prawo do zasiłku chorobowego za ten okres.

Postępowanie apelacyjne wykazało, że Sąd I instancji celem wyjaśnienia spornej kwestii, przeprowadził właściwie postępowanie dowodowe, dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i na tej podstawie wysnuł trafne wnioski.

Jako całkowicie bezzasadny Sąd II instancji uznał zarzut naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. Zgodnie z powołanym przepisem sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Sąd dokonuje oceny wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, jak również wszelkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych dowodów, mających znaczenie dla ich mocy i wiarygodności (tak np. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu orzeczenia z 11.07.2002 r., IV CKN 1218/00, LEX nr 80266).

Ramy swobodnej oceny dowodów są zakresłone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego, regułami logicznego myślenia oraz pewnym poziomem świadomości prawnej, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (tak też Sąd Najwyższy w licznych orzeczeniach, np. z 19.06.2001 r., II UKN 423/00, OSNP 2003/5/137).

Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd art. 233 § 1 k.p.c. wymaga zatem wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego.

Natomiast zarzut dowolnego i fragmentarycznego rozważenia materiału dowodowego wymaga dla swej skuteczności konkretyzacji, i to nie tylko przez wskazanie przepisów procesowych, z naruszeniem których apelujący łączy taki skutek, lecz również przez określenie, jakich dowodów lub jakiej części materiału zarzut dotyczy, a ponadto podania przesłanek dyskwalifikacji postępowania sądu pierwszej instancji w zakresie oceny poszczególnych dowodów na tle znaczenia całokształtu materiału dowodowego oraz w zakresie przyjętej podstawy orzeczenia.

Sąd I instancji, zdaniem Sądu Okręgowego, dokonał właściwych ustaleń faktycznych. Wszystkie ustalenia faktyczne jakie sąd meriti poczynił znajdują przy tym oparcie w prawidłowo powołanych przez ten sąd dowodach. Wbrew argumentacji apelanta Sąd Rejonowy trafnie także wyprowadził na podstawie bezbłędnie odtworzonych faktów wniosek, że pomimo tego, iż wnioskodawca faktycznie nie podejmował w spornym okresie od 23.05.2021 r. czynności związanych z wykonywaniem umowy zlecenia z dn. 1.03.2021 r. zawartej ze Społeczną Akademią (...) na okres od 1.03.2021 r. do 30.09.2021 r., to jednak działalność ta po dniu 22.05.2021 r. była przez niego kontynuowana.

Zarzut naruszenia art. 233 k.p.c. jest chybiony, albowiem apelant nie obalił w toku sądowego postępowania odwoławczego domniemanie kontynuowania działalności zarobkowej po ustaniu stosunku pracy. Podkreślić należy, że nikt – ani pozwany organ rentowy, ani też Sąd Rejonowy – nie twierdzi, że od dnia 23.05.2021 r. wnioskodawca wykonywał pracę zarobkową na podstawie umowy zlecenia z 1.03.2021 r. Strona apelująca – w zasadzie przez cały czas, również w postępowaniu drugoinstancyjnym - nie dostrzega, że przyczyną odmowy prawa do zasiłku chorobowego był fakt, że po dniu 22.05.2021 r., w którym ustał stosunek pracy – w przypadku wnioskodawcy istniał inny tytuł w postaci umowy zlecenia z dnia 1.03.2021 r., z którego apelant mógł przystąpić do dobrowolnego ubezpieczenia społecznego i korzystać z tego tytułu z zasiłku chorobowego.

Przypomnieć należy, że zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 870; dalej także ustawa zasiłkowa) zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego. Przysługuje on również osobie, która stała się niezdolna do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli niezdolność do pracy trwała bez przerwy co najmniej 30 dni i powstała nie później niż w ciągu 14 dni od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego (art. 7 pkt 1).

W myśl art. 13 ust. 1 pkt 2 w/w ustawy zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, jak i z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy kontynuuje działalność zarobkową lub podjęła działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby.

Przepis art. 13 ust. 1 i 2 ustawy stanowi lex specialis do regulacji zawartej w przepisie art. 6 ust. 1 i 2 ustawy.

Mając na uwadze treść przytoczonego wyżej art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej, a także argumentację przytoczoną na uzasadnienie apelacji, Sądu II instancji uznał zarzut apelacyjny dotyczący naruszenia prawa materialnego w całości za niezasadny.

Sama okoliczność nie uzyskiwania dochodu z w/w umowy zlecenia z 1.03.2021 r. nie wyłącza regulacji art. 13 ustawy zasiłkowej, ponieważ przepis ten nie uzależnia prawa do zasiłku chorobowego od osiągnięcia lub nieosiągnięcia dochodu.

Sąd meriti trafnie wskazał, że pojęcie działalności zarobkowej, niezdefiniowane ani na gruncie ustawy zasiłkowej ani w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych, należy rozumieć szeroko. W sensie rodzajowym wchodzi tu w grę każda praca (działalność) zarobkowa, mogąca stanowić źródło dochodów (H. Pławucka, glosa do uchwały SN z dnia 30 sierpnia 2001 r., III ZP 11/200, OSP 2002, z. 12, poz. 599).

W orzecznictwie, jeszcze na tle ustawy z grudnia 1974 r., wskazywano, że „działalnością zarobkową” jest działalność stanowiąca źródło dochodu z tytułu własnej pracy, niezależnie od podstawy jej wykonywania. Może nią być na przykład zatrudnienie na podstawie umowy o pracę, czy umowy zlecenia. Dodatkowo przyjmowano, że jest to tego rodzaju działalność zarobkowa, która stanowi tytuł do ubezpieczenia społecznego, ponieważ tylko taka działalność może być podstawą do wypłaty zasiłku w miejsce utraconego dochodu, a więc uczynić zbędną ochronę ubezpieczeniową z tytułu poprzedniej, zakończonej działalności. Podkreślano zatem, że działalność zarobkowa to „działalność stanowiąca tytuł podlegania ubezpieczeniu chorobowemu” (wyrok SN z 5.08.1999 r., II UKN 68/99, OSNP 2000, Nr 19, poz. 726).

Obecnie warunek ten jest *expressis verbis* wpisany w dyspozycję przepisu art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej. Pod pojęciem "podjęcia lub kontynuowania" działalności zarobkowej, stanowiącym przyczynę wyłączającą prawo do zasiłku, należy rozumieć samo istnienie innych potencjalnych źródeł zarobkowania, będących tytułem do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniających prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby.

Słusznie zatem Sąd Rejonowy argumentował, że działalność zarobkową można ujmować szerzej niż pracę zarobkową. Trafnie również Sąd meriti dostrzegł różnice pomiędzy regulacją z art. 13 i art. 17 cytowanej ustawy, przywołując się na poparcie swojego stanowiska wyrok Sądu Najwyższego z 9 stycznia 2012 r., I UK 212/11, w którym SN wskazał, że "działalność zarobkowa" semantycznie jest pojęciem szerszym niż "praca zarobkowa", wyjaśniając, że określenia "praca" i "działalność" konwenują z celem przepisów, w których zostały umiejscowione - o ile przepis art. 17 ust. 1 ustawy nawiązuje do obowiązków wynikających z trwającej relacji ubezpieczeniowej, o tyle przepis art. 13 ust. 1 koncentruje uwagę na możliwości zarobkowania po ustaniu tytułu ubezpieczenia. Sąd Okręgowy w całości aprobuje zaprezentowaną przez Sąd I instancji, uznając ją za wyczerpującą i nie wymagającą ponownego przytaczania, jednocześnie czyniąc ją integralną częścią niniejszego uzasadnienia.

Zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1009 ze zm.; dalej także ustawa systemowa) dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu podlegają na swój wniosek osoby objęte obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi, wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 2, 4, 5, 8 i 10, w tym wskazane w pkt 4 osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, zwanymi dalej "zleceniobiorcami", oraz osobami z nimi współpracującymi.

Stosownie do brzmienia art. 13 pkt 2 ustawy systemowej, zleceniobiorcy podlegają ubezpieczeniu społecznemu od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia jej wykonywania do dnia rozwiązania lub wygaśnięcia tej umowy.

Zdaniem Sądu II instancji, w świetle bezbłędnie ustalonych faktów, Sąd meriti prawidłowo stwierdził, że w realiach niniejszej sprawy w przypadku wnioskodawcy umowa zlecenia z 1.03.2021 r. po ustaniu obowiązkowego ubezpieczenia chorobowego z tytułu stosunku pracy, tj. po 22.05.2021 r., stanowi działalność zarobkową w rozumieniu przepisu art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej. Brak rozwiązania przed 23.05.2021 r. umowy zlecenia z 1.03.2021 r. zawartej na okres od 1.03.2021 r. do 30.09.2021 r. przyznawał przy tym wprost sam ubezpieczony w odwołaniach, a także w złożonych przez siebie przed Sądem Rejonowym na rozprawie z 9.12.2021 r. zeznaniach „gdybym nie chorował to umowę normalnie bym realizował. Nie zamierzałem wcześniej przed zachorowaniem rozwiązać umowy zlecenie. Nie rozważałem wystąpienia do (...) Akademii (...) o wcześniejsze rozwiązanie umowy zlecenia, gdyż chciałem dokończyć prowadzenie zajęć” (e-prot. z 9.12.2021 r.:00:26:03).

Jako w całości trafną Sąd Okręgowy uznaje argumentację Sądu meriti, że stosunek prawny stanowiący tytuł do objęcia odwołującej dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym w postaci umowy zlecenia z 1.03.2021 r. zawartej na okres od 1.03.2021 r. do 30.09.2021 r. był kontynuowany po dniu 22.05.2021 r., a także, że przedmiotowa umowa zlecenia została przez wnioskodawcę zawarta w celu uzyskania wynagrodzenia za świadczone usługi, natomiast brak przychodów z tej umowy w okresie orzeczonej niezdolności do pracy był spowodowany nie tym, że umowa zlecenia została rozwiązana, lecz tym jedynie, że odwołujący ze względu na stan swojego zdrowia nie mógł wykonywać tej umowy, która jednak do dnia 30.09.2021 r. obowiązywała - i tym samym, także po dniu 22.05.2021 r. uprawniała ubezpieczonego do podejmowania na jej podstawie działań o charakterze zarobkowym, stanowiąc tytuł prawny do objęcia apelanta dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym po zakończeniu stosunku pracy.

W tym stanie rzeczy Sąd Rejonowy bezbłędnie stwierdził, że kontynuacja umowy zlecenia z 1.03.2021 r. po rozwiązaniu stosunku pracy z dniem 22.05.2021 r., stanowi negatywną przesłankę przysługiwania zasiłku chorobowego za okres po ustaniu stosunku pracy jako tytułu ubezpieczenia chorobowego, o której mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. (por. wyrok SN z 28.05.2013 r., I UK 626/12, LEX nr 1408145), co czyni apelację w całości bezzasadną także w zakresie w jakim skarżący zarzucał naruszenie przepisów prawa materialnego.

Z tych względów, na mocy art. 385 k.p.c., Sąd Okręgowy oddalił apelację, jako w całości nieuzasadnioną.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy -PI.

12 IX 2022 roku